

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BASKANLIĞI'NA

Hasta mahkûmların sağlık hizmetlerine eksik sağlık hizmeti verilmesi, hastalık durumlarının ölümcül seviyede olması en temel insan hakkı olan yaşam hakkına aykırıdır. Adalet Bakanlığı bünyesinde Ceza ve Tevkif Kurumlarında kalan hasta mahkûmların temel hak ve özgürlerinin kısıtlanması, sağlık hizmetlerinin eksik verilmesi-alınması ve yaşam hakkını zedeleyici hak ihlallerinin araştırılması amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Engin ALTAY
Sinop Milletvekili

Dr. M. Sezgin TANRIKULU

İstanbul Milletvekili

agun kurt Holyander

Curket >

Panis Topal Amadja MJ

Sendus Dei) 828 constais 1 Hanbel MV

Alc SORBOT

HOUGH ÖREN

Merlit Ducht Hotay Mr

GEREKÇE

Hapis cezası, seyahat hak ve özgürlüğünü ortadan kaldıran, bunun dışındaki bütün hak ve özgürlüklerin korunması gereken bir uygulamadır. Seyahat hakkı ve özgürlüğünün ortadan kaldırılması dışında yapılan kısıtlamalar, ortadan kaldırılan bütün hak ve özgürlükler fazladan cezalandırma anlamına gelir.

Ülkemizde uygulanan hapis cezası, yukarıda bahsi geçen tarifin oldukça uzağındadır. Temel hakları tek tek budayan yönetmelik ve kanunlar seyahat özgürlüğüyle birlikte diğer pek çok hak ve özgürlüğü de mahpusların elinden almaktadır. Temel ihtiyaçları dahi kısıtlayan yasalarla birlikte keyfi ve hukuk dışı uygulamalar, hapishanelerde gayri insani koşulların oluşmasında başlıca nedenler olmaktadır. Bu açıdan bakıldığında hapishaneler, ülkemizin on yıllardır dinmeden kanayan yarası olarak nitelendirilebilir. Yıllar geçmesine ve iktidarlar değişmesine rağmen, hapishaneler sorunu varlığını korumaya devam etmektedir ve mevcut durumda çözüm için ciddi bir politika ve niyetin olmadığı da ortadır.

Hapishaneler sorununun en acı yüzü ise "hasta mahpuslar meselesidir." Her yıl onlarca insanın hayatını kaybettiği hapishanelerde, Adalet Bakanlığı'nın açıklamasına göre; 500'den fazla hasta bulunmaktadır. İnsan Hakları Derneği'nin açıklamasına göre ise bu hastalardan 100 kadarı ölümcül noktadır. Hapishanelerde cezai ehliyeti olmayan mahpuslar olduğu gibi bazı hastalar ise yatalak durumdadır. Yeme, içme, nefes alma ve dışkılama dışında hiçbir yaşamsal aktivitesi olmayan bu insanların tahliye edilmemesi hukuki bağlamdaki sorunlarla birlikte hapishaneler konusundaki mevcut iktidarın hapishaneler politikasını ortaya koyan çarpıcı bir sonuçtur.

Adalet Bakanlığı'na bağlı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü'nün resmi verilerine göre, 2000-2011 yılları arasında hapishanelerde 2024 kişi hayatını kaybetmiştir. Bu mahpuslardan 1000'e yakını, yeterli ve gerekli sağlık hizmeti alamadığı için hayatını kaybetmiştir. Aynı yıllar arasında intihar eden mahpus sayısı 432'dir. 2012 yılı içerisinde gerçekleşen ölüm sayısı ise 16 Haziran 2012 tarihi itibariyle 50'ye yaklaşmıştır. Yukarıdaki rakamlar durumun ciddiyetini gözler önüne sererken sorunun siyaset kurumu tarafından da ciddiyetle ve bir an önce ele alınması gerektiğini göstermektedir.

Ülke gündemine ölüm, isyan, yangın, ölüm oruçları, taciz-tecavüz, işkence ve kötü muamele gibi başlıklar altında gelen hapishaneler meselesi köklü bir reformu gerektirmektedir ve bu reformun en acil boyutunu da hasta mahpuslar konusu oluşturmaktadır.

Demokrasi, insan hakları ve hukuka aykırı olarak devralınan hapishaneler politikası, mevcut iktidar tarafından da aynı şekilde devam ettirilmektedir. Sadece 2012 yılının ilk 6 ayında yaşanan 50'ye yakın ölüm vakası ve özellikle Pozantı, Şanlıurfa ve Şakran hapishanelerinde yaşanan olaylar bu tespitin yerindeliğine işaret ederken sorunun ulaştığı boyutları da gözler önüne sermektedir. Hapishanelerde yaşanan ölümler ve hak ihlalleri ciddi boyutlara ulaşmıştır ve bundan sonraki süreç için de başka ve yeni problemlerin habercisi durumundadır.

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) 1946 yılında yaptığı tanıma göre; "Sağlık sadece hastalık ve sakatlığın olmayışı değil, bedence, ruhça ve sosyal yönden tam iyilik halidir." Dünya Sağlık Örgütü tarafından yapılan bu sağlık tanımına bakıldığında hasta mahpusların irdelenmesinin dışarıda normal bir yaşam süren kişinin sağlığının irdelenmesi ile birtakım farklılıklar içereceğini göz önünde bulundurmak gerekmektedir.

Hasta mahkûmlara eksik sağlık hizmeti verilmesi, hastalık durumlarının ölümcül seviyede olması en temel insan hakkı olan yaşam hakkına aykırıdır. Suçları ne olursa olsundevletin güvencesi altında cezalarını çeken insanların yargının dışında tekrar cezalandırılması evrensel hukuk normları ile bağdaşmaz. Hasta mahkûmların sorunlarının incelenmesi ve çözüm yollarının belirlenmesi için Meclis Araştırması açılması elzendir.

1092 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

ļ	ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	imza
(9)	Mehnet Hoberd	· Jone /dol	M Harliant
(15)	Thean KALKAVAN	Samsun	HELLIN
B	Halule En Loga	u Bouly	1//////
(D)	Shik Shuet	Dolmis Boliker	A Book of the second of the se
Mily	Surket SLAR	Antilyo	In In
(18)	mehvet Jetos	Corpty	Hel
r	Mehmet S. Kasimoglu	K.Eli	Mesmesh
(19)	Thran Orkes	[stanbul	17
(20)	Sli Haydar ÖNER	Sparta	3
		,	,
.			B. M. M.
-			1923 G
			1923